

Zkušená psycholožka o zalezlém autistovi Fialovi v roli gurua škodlíka. Lidi jsou pod jeho rozlišovací schopnost, celá pětikoalice se chová velmi nezodpovědně, hovoří psycholožka

- CZ24 News | 29. března 2022

ČESKO: A nyní máme vládu, která jen o nás rozhoduje. To i Andrej Babiš komunikoval lépe a to ho opravdu neobhajuju. Teď ten "táta Fiala" zalezl do díry a komunikuje z dálky. Moc nic neřeší a chová se jako velký guru. Psycholožka Lenka Čadová uvažuje z hlediska své profese o válce na Ukrajině, o vládci Ruska a české vládě.

Evropa byla už dvacet let ušetřena války. Jak válka na Ukrajině psychicky ovlivňuje spoluobčany?

Vyvolává v nich stresové reakce. Je to přirozená adaptační reakce, jak se vyrovnat s náročnou situací. Jelikož jsme tady válku dlouhou dobu neměli, tak vědomí skutečnost, že se v naší blízkosti může odehrávat válka, vytěsnilo. Byl to pro nás vzdálený problém, který se nás nikdy osobně netýkal. Mezi námi žijí váleční veteráni, jejichž zkušenosti jsou nepřenositelné. I proto jsme se cítili neohroženě a rezignovali na bdělost a ostražitost k tomu, co se děje v ostatních zemích. Nevěnovali jsme tomu pozornost, jakou by si to zasloužilo. Válka v Srbsku měla být pro nás varováním, že o mír je potřeba pečovat.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Jak vnímáte dodávky zbraní jako součást naší pomoci Ukrajině?

Dokud budou zbraně, bude válka! Odpovězte si. Nicméně si myslím, že bychom měli být obezřetní a zodpovědní za to, co děláme. Měli bychom začínat od nejsnadnějších přístupů, to je komunikace a rozhovor s protistanou. Strom se pozná po ovoci! Je potřeba jít do minulosti, kde má ten konflikt příčiny. Když najdeme historické souvislosti, dají nám odpověď na současnost a dokonce i na budoucnost.

Celá válečná situace se navenek může jevit jako, že vznikla ze dne na den. Ale každá válka má svou

historii. Základem každé války jsou dlouhodobě neřešené a přehlížené problémy. Jak už říkal Carl von Clausewitz: "Válka je pouze pokračováním politiky jinými prostředky". Je potřeba říct, že jde také o selhání naší a potažmo evropské či světové politické garnitury. Jaká je dnešní politika? My, samotní Češi, bychom měli zvážit, nakolik je naše politika mírová. Jak usilujeme o mír, když už jsme u zbraní. Jakým způsobem mírové základy do budoucna vytváříme?

V současnosti ale převládá názor, že Putin a jeho "věrchuška" se zbláznili, Rusovi už nelze ustupovat a je třeba mu dát za vyučenou...

Když o někom řeknu, že je blázen či šílenec, tak si to mohu stokrát myslet, ale pokud ho neznám, nikdy jsem se s ním nesešla, tak jak to mohu takto říct? Jako odborník, jako psycholog, si nikdy nedovolím udělat diagnózu na dálku. Jenom historie zhodnotí, kde byla pravda jako důvod rozpoutání války. Některá rozhodnutí se nám mohou jevit jako iracionální - šílená, což válka opravdu je. Nyní ale nemáme informace, máme pouze emoce. A propagandě nelze věřit. Je vždy nedílnou součástí boje.

Komu takhle jednoduchý a rychlý závěr vyhovuje? Když vám na dálku stanovím diagnózu, tak si s vámi moc velkou práci nedám. A i kdybych uznala nějakou diagnózu, tak s vámi musím nakládat podle ní. I kdyby byl lídr velmocí blázen, tak může zmáčknout červené tlačítko, po kterém bude všemu konec. Proto musíme být velmi obezřetní a opatrní v postupech. Musíme být ještě mnohem obezřetnější. Válečná politika je také o umění vyjednávat. Každý mír je přípravou na válku a válka je příprava na mír.

Už nyní tedy připravujeme půdu pro to, co se bude dít po válce. Pakliže se chovám jako slon v porcelánu, tak za to v budoucnosti ponesu zodpovědnost. Dřív nebo později sklídíme plody toho, co jsme nyní zasili.

Jinými slovy, chování naší politické garnitury v čele s premiérem Petrem Fialou hodnotíte jako ne moc zodpovědné jednání?

Ano. Chovají se velmi nezodpovědně. Jedna z klíčových knih o válce je Umění války od mistra Sun-c'. Byl vojevůdcem, velkým stratégem, organizátorem a věděl, že dobrý válečník musí být hlavně dobrým pozorovatelem. Z generace na generaci si v Číně předávali tyto zkušenosti. Dbali na výchovu a vzdělání nových bojovníků a diplomatů. V míru vládl vládce a ve válce vojevůdce. A kdo ze současných vůdců Evropy má alepoň bazální vojenské zkušenosti? Nikdo! Pokud jste neviděl umírat

člověka v boji, nemáte taktické zkušenosti nebo zkušenosti s vyjednáváním s “bláznem”, musíte být opatrní.

Když přijmeme agresivní rétoriku, tak nejsem člověk na svém místě. Zranit lze i slovem, slovním obratem či mluvou těla. Nemusíme vystřelit. Musíme si být ale vědomi, že už dnes vytváříme stavbu budoucnosti. A ta je domem pro naše děti. Když tedy nebudeme dostatečně bdělí a obezřetní, tak to pro nás může mít zásadní dopad. Přece i v běžném životě musíme budovat svou sociální inteligenci a umět vyjít s různými lidmi, kteří nejsou podle našich představ.

Sun-c’ pravil: “Kdo zná protivníka a zná sama sebe, vybojuje sto bitev beze ztrát. Kdo nezná protivníka, ale zná sám sebe, jednou zvítězí, jednou prohraje. Kdo nezná protivníka ani sám sebe ztratí každou bitvu.” To, je důvod proč vyjednávat, snažit se pochopit a budovat vzájemné vztahy.

Věříte, že dojde v Evropě k nějakému zvratu, typu revoluce?

Tato doba a její společnost kráčí ke své hranici. Ať pořád nehovoříme o válce, můžeme se podívat na analogické vztahy mezi lidmi. Když máte nějaké neshody se sousedem, myslíte si, že je blázen, půjdete a řeknete mu to do očí? Nabo mu pošlete dopis? Anebo budete dělat, že problém neexistuje. Pak je ještě poslední možnost, že se s ním budete snažit domluvit, vyjít s ním. Je to soused, máte s ním hranice a musíte se s ním naučit žít, protože vám nic jiného nezbyde. Můžete si stokrát myslet, že fialová barva jeho domu je bláznivá, ale přece se s ním kvůli tomu nepohádáte do krve. Budete hledat způsob, jak s ním vyjít. A to je umění. Je to tanec mezi vejci.

Anebo když budete mít problémové manželství, z něhož nemůžete z určitých důvodů utéct. Nelze vymazat Rusko z mapy světa, nelze se rozvést. A co tedy lze dělat? Pokusíte se začít lépe chápat, co chce. My Rusku už strašně dlouho nenasloucháme. Kdybychom mu naslouchali, tak nebudeme překvapeni, že válka nastala. Takže je to příznak toho, že neumíme komunikovat. Když vám partner řekne, že je návrh pro něj neakceptovatelný, nebudeme měnit partnera, ale budeme raději měnit návrh. Ve vyjednávání se začíná tím, na čem se shodneme, a ne v čem se lišíme.

Na druhou stranu nelze ustupovat donekonečna...

K tomu ani nenabádám. Jen si myslím, že na stole leželo několik přijatelných návrhů. Kompromisy mohly být stavebními kameny pro další vyjednávání. Je potřeba podporovat dobré vztahy, které jsou předpokladem smírného výsledku.

Takže vyslanci západní civilizace neumí komunikovat?

Přesně tak. Diplomaté dnes od komunikace utíkají. Výsledek vyjednávání je nějakou dynamickou rovnováhou postojů. Není to fixní stav. Vše se mění. V přírodě nic takového jako bezpečí a jistota neexistuje. Je zapotřebí přijmout odlišnosti kultur, geopolitických zájmů a snažit se porozumět potřebám protistrany. Rusko nebude Amerika a Amerika nebude Rusko.

Měli bychom být obezřetní, jak vyjednáváme. Ve všech starých kulturách se dbalo na prověřování. Třeba Buddha se ptal: "Jak víte, že ty mé myšlenky jsou správné?" Vše je třeba prověřit. V západním světě jsme věci přestali ověřovat a spíše slepě věříme něčemu, co nám říkají na první dojem úctyhodní lidé. To je z pohledu buddhismu hřích. Politiky, vědce, lékaře, naše elity je třeba stále prověřovat. Jak komunikují, jak nám věci vysvětlují. Oni se k nám chovají často jako k dětem a neuvědomují si, že je platíme. A koukněme se koho si platíme dnes. Jsme zodpovědní za to, co si necháme líbit. Nejsme děti a neměli bychom věřit falešným elitám. Není možná kritika, není možná debata. Tím omezujeme další vývoj a postoje společnosti. Vývoj potřebuje protiklady.

A nyní máme vládu, která jen rozhoduje ale svá rozhodnutí nekomunikuje. Ve městech se přejmenovávají ulice, likvidují památníky na naši historii či osobnosti. I Andrej Babiš komunikoval lépe a to ho opravdu neobhájí. Teď ten "táta Fiala" zalezl do díry a komunikuje z dálky. Moc nic neřeší a chová se jako velký guru. Neřeší problémy vlastních občanů a přehlíží je. Uprchlíkům je potřeba pomoci. Ale jejich potřeby se nesmí upřednostňovat před potřebami vlastních obyvatel, kteří cítí nejistotu do budoucna. To může vyvolat zášť či dokonce nenávisť. Obyčejní lidé jsou mimo rozlišovací schopnost naší vlády a to může být její konec. Každý moudrý vládce hovořil k lidu a snažil se ho získat na svou stranu, pro svoji věc.

Stará védská mantra praví: "Mouchy touží po ranách, vládci touží po bohatství, nízcí touží po sváru, Svatí touží po míru".

Některé internetové portály byly jako původci dezinformací umlčeny. Jak na to nahlížíte?

Zase to vztáhnou na partnerské vztahy. Když budete mít kamaráda, který s vámi bude stále souhlasit, začne vás nudit. To není inspirující. Pluralita názorů je prostě nutná. Každé dítě v období puberty vytváří nesoulad a vzdor. V podvědomí je orientováno na rodiče, ale vývoj je tak silný, že se snaží vazby rozbít. A to je vývoj. Pokud odlišné názory odstraníme, zakrníme. Potlačíme vývoj a je to rychlá cesta k rozvratu. Slepá víra nahrazuje rozum. Bude-li to takto pokračovat, obávám se sociálních nepokojů.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

[ZDROJ](#)